

ת"פ 37600/05/14 - אגף המכס והמע"מ - ירושלים נגד כץ עבודות צבע בע"מ, דניאל כץ

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 37600-05-14 אגף המכס והמע"מ - ירושלים נ'
כץ עבודות צבע בע"מ ואח'

בפני
בעניין: כבוד השופט ירון מינטקביץ
אגף המכס והמע"מ - ירושלים ע"י עו"ד
ענבר עפרת-ויינשטיין

המאשימה

נגד

1. כץ עבודות צבע בע"מ
2. דניאל כץ ע"י עו"ד יעקב קסטל

הנאשמים

גזר דין

רקע

הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירות של ניכוי תשומות מע"מ ללא חשבונית כדין ומסירת דו"חות כוזבים במטרה להתחמק מתשלום מס.

על פי עובדות האישום, נאשמת מס' 1 (להלן: **החברה**) היא חברה שעסקה בביצוע עבודות צביעה ונאשם מס' 1 (להלן: **הנאשם**) היה מנהלה. בין השנים 2008 ל- 2013 ניכו הנאשמים בדו"חות המע"מ של החברה מס תשומות בסכום כולל של מעל מליון וחצי ש"ח, תוך שימוש בחשבוניות פיקטיביות של חברת "און נוגה", למרות שלא ביצעו כל עסקה עם חברה זו.

הנאשמים הודו, מפי בא כוחם, כי קיבלו את החשבוניות ממי שלא היה מוסמך להוציאן וכי ניכו את סכום המס הכלול בהן. עם זאת, טען ב"כ הנאשמים, שלא היתה לנאשמים כוונה להתחמק מתשלום מס שכן ניכו חשבונית "זרות" אך לא פיקטיביות. ב"כ הנאשמים לא חלק על כך שלפי הפסיקה המחייבת (רע"פ 9008/01 מדינת ישראל נ' א.מ. תורג'מן בע"מ (בפירוק) ורע"פ 1866/14, מדינת ישראל נ' אופיר זקן), תשובתו מקימה את יסודות העבירות המיוחסות לנאשמים, ועל כן הודה בביצוע העבירות, בכפוף להשגותיו על צדקת הלכותיו של בית המשפט העליון - אותן בכוונתו להעלות בערעור.

לאור הודאת הנאשמים, הם הורשעו בעבירות המיוחסות להם.

טיעוני הצדדים

ב"כ המאשימה שמה דגש על חומרת העבירות בהן הורשע הנאשם ועל משך ביצוען וביקשה להשית עליו עונש של 26

עמוד 1

חודשי מאסר וקנס. במסגרת טיעונה הגישה את הודעות הנאשם בחקירותיו ברשות המסים כראיה לעונש, וכן את גליון הרישום הפלילי של הנאשם.

ב"כ הנאשמים שם את עיקר הדגש בטיעונו על כך שהנאשם עשה שימוש בחשבוניות, לצורך כיסוי חשבוני להוצאות אותן הוציא בפועל, ועל כן מדובר בחשבוניות "זרות", אשר לטענתו השימוש בהן נופל בחומרתו משימוש בחשבוניות פיקטיביות "רגילות". לטענתו, הנאשם שילם את המס הנקוב בחשבוניות ומטרת השימוש בהן לא היתה התחמקות מתשלום מס.

טענה נוספת שבפי ב"כ הנאשמים היא, כי למאשימה מעין "אשם תורם" בביצוע העבירות, שכן הנאשמים דיווח באופן מקוון וניתן היה למנוע את ביצוע חלק מן העבירות, לו היו הרשויות ערות לכך שהמס הנכלל בחשבוניות אשר נוכו על ידם אינו משולם. על פי הטענה, המדינה הטעתה בכך את הנאשמים לחשוב כי הסכום ששילמו בעבור החשבוניות שולם כמס.

שני הצדדים הגישו פסיקה לתמיכה בטענותיהם.

מתחם העונש ההולם

הנאשמים ניכו שלא כדין תשומות בסכום כולל של מעל מיליון וחצי ש"ח. הם פעלו בצורה שיטתית ומאורגנת, תוך שימוש בעשרות חשבוניות פיקטיביות, לאורך תקופה של כחמש שנים. מכל בחינה אפשרית, מעשיהם שקולים לשליחת יד לקופת הציבור. עד היום הנאשמים לא שלמו את חובם לקופה הציבורית ומדובר בחוב אבוד.

שני ערכים מוגנים נפגעו בשל מעשי הנאשמים, ערך השוויון בנטל המס וערך הפגיעה בקופה הציבורית.

מלבד חומרת העבירות ופגיעתן בערכים מוגנים חשובים, מדובר בעבירות אשר הפתוי לבצען גדול, בצדן רווחים גבוהים והסיכוי לגילוי נמוך. לפיכך יש מדיניות ענישה ראויה אמורה להרתיע נאשמים מבצוע עבירות דומות, בדרך של הטלת עונשים מכבידים.

פסיקה עקבית קובעת, כי בעבירות דומות יש להחמיר עם העבריינים לשם הרתעה, בשל הקלות שבביצוע העבירות והקושי לאתר מבצעה. בפסיקה ניתן דגש על הערך החברתי העומד בבסיס החובה לשלם מסים ולשאת בנטל הכללי ועל הפגיעה החברתית והכלכלית הנגרמות כתוצאה מהן. כן נפסק לא אחת, כי לנסיבות האישיות של העבריין יש משקל נמוך. ר' למשל רע"פ 5060/04, הגואל, רע"פ 4791/08, כהן, רע"פ 7450/09, רע"פ 2843/11, אבו עיד, עפ"ג 2444-03-11, ג'בר, רע"פ 7790/13, חיים, רע"פ 1866/14, אופיר זקן ועוד, רע"פ 5064/14, רבחי נתשה נ' מדינת ישראל.

חשבוניות זרות

ב"כ הנאשמים מיקד את עיקר טיעונו בכך שהנאשמים לא הפיקו רווחים בשל העבירות אותן ביצעו, שכן בפועל הוציאו את הסכומים הנקובים בחשבוניות. על פי הטענה, סכום המס הנקוב בחשבוניות שולם למי שמכר לנאשמים את החשבוניות.

התקשיתי להבין הטענה, כי יש להקל עם הנאשם מכיון שהעבודות המתוארות בחשבוניות בוצעו בפועל, וכביכול כל

חטאו של הנאשם הוא שאת החשבוניות לא הוציא מי שביצע את העבודה. עוד יותר התקשיתי לקבל הטענה, כי הנאשם לא פעל על מנת לשלשל רווחי העבירה לכיסו.

הנאשם ניכה תשומות מס בסכום כולל של מעל מיליון וחצי ש"ח תוך שימוש בחשבוניות אותן קנה מאחר. המאשימה הגישה במסגרת טיעוניה את הודעות הנאשם. מן ההודעות עולה, כי הנאשם העסיק עובדים ללא כל תיעוד ושילם להם במזומן. לצורך הכיסוי החשבוני של העובדים, קנה הנאשם חשבוניות פיקטיביות מאדם בשל ג'לאל, אשר לדבריו שילם לו את סכום המע"מ.

גם אם אקבל את דברי הנאשם במלואם, אין זו גזירת גורל להעסיק עובדים "בשחור", ללא תיעוד והדבר לא נכפה על הנאשם בעל כרחו. הדעת נותנת שהיו לכך יתרונות כלכליים של ממש על פני עבודה מסודרת ותשלום מלוא המסים, אשר הצדיקו נטילת הסיכון. קיזוז חשבוניות פיקטיביות אינו כורח ואינו אונס, אלא בחירה מודעת של עבריין, להמנע מתשלום מסים על חשבון קופת הציבור ולהשאיר בכיסו את סכום המע"מ שכביכול שילם. לא ניתן לקבל הטענה כי הנאשמים לא הפיקו רווח בשל ביצוע העבירות או כי לא היתה להם כוונה להתחמק מתשלום מס, שהרי אין מניע לבצוע עבירות מס, זולת הפקת רווחים. אין מדובר בעבירה אידיאולוגית או במעידה רגעית, אלא בעבירה מתוכננת ומכוונת, שנועדה לגזול כסף מהקופה הציבורית ולהעבירו אל כיסיהם של הנאשמים.

אך לאחרונה דן בית המשפט העליון בטענה כי יש מקום להקל עם מי שניכה מס תשומות שלא כדין תוך שימוש בחשבוניות זרות - ודחה אותה. נפסק:

אין חולק כי השימוש בחשבוניות הזרות איפשר למבקש לחמוק מתשלום מס אמת במשך שנים ובהיקף ניכר, ובכך לפגוע בעקרונות הבסיסיים העומדים מאחורי חובת תשלום המס, החלה על כלל הציבור. התחמקות שיטתית זו מתשלום מס אמת, מדגישה את הפסול הטמון במעשי המבקש, ואינני סבור כי יש בסיס לטענה, לפיה ראוי להקל בעונשו אך משום שהתחמקות זו נעשתה באמצעות שימוש בחשבוניות זרות, ולא תוך שימוש בחשבוניות פיקטיביות (רע"פ 1866/14, אופיר זקן נ' מדינת ישראל).

מעבר לכך אומר, כי גם מהבחינה העובדתית, אני רחוק מלהשתכנע שיש התאמה מלאה בין היקף החשבוניות אותן קיזז הנאשם ובין הוצאותיו בפועל. הנאשם פעל ללא כל תיעוד של הוצאותיו ושכר העבודה אותו שילם לעובדיו - וענין זה לא יכול לפעול לזכותו. לאור המנעות הנאשם מלבצע רישום ותיעוד של העסקת העובדים, הנטל להראות כי היתה חפיפה בין הוצאותיו בפועל ובין החשבוניות אותן ניכה עובר עליו - והנאשם לא עמד בנטל זה.

בשולי הדברים אומר, כי מהודעות הנאשם אשר הוגשו במסגרת הטעונים לעונש עלה, שהנאשמים השתמשו בחשבוניות לצורך יצירת כיסוי חשבוני של העסקת עובדים תושבי שטחים ("פלאחים", בלשונו של הנאשם) ללא תיעוד. לטעמי, העסקת עובדים ללא תיעוד, ללא תשלום מסי מעסיק וביטוח לאומי, ללא מענה ביטוחי במקרה פגיעה וללא זכויות סוציאליות, אינה נסיבה הפועלת דוקא לזכותו של נאשם - ובכך המעטתי.

נתתי דעתי לפסק הדין בעפ"ג 4730-01-14, פ.מ.מ. נ' מדינת ישראל, אליו הפנה ב"כ הנאשמים, שם נקבע כי יש מקום להבחנה עונשית כאשר מדובר בחשבוניות זרות. מצב הדברים שונה, שכן שם היתה קביעה עובדתית לפיה לא צמח לנאשם כל רווח כתוצאה מהשימוש בחשבוניות הזרות. כמו כן, העבירות שם בוצעו על רקע שונה, של מציאות עסקית בעייתית, אשר המחוקק היה ער לקושי שבה ותיקן אותה. מעבר לכך, מדובר בפסק דין שאינו מחייב אלא מנחה, ומולו עומד פסק הדין בעניין עפ"ג 39990-02-15, מודן נ' מדינת ישראל. בפסק דין זה נקבע, כי שימוש בחשבוניות זרות אינו מהווה נסיבה מקלה - ופסק דין זה ניתן אחרי פסק הדין בעניין פ.מ.מ., תוך התייחסות אליו, ונסיבותיו דומות מאוד

לנסיבות המקרה שלפני.

לאור האמור, מתחם העונש ההולם את מעשי הנאשם הוא מאסר בפועל, לתקופה שבין שנה לשלוש שנים וקנס כספי (ר' רע"פ 3995/15, יאסר זלבאני ועפ"ג 39990-02-15, מודן נ' מדינת ישראל, שם אושרו מתחמים דומים בנסיבות קרובות).

טענת ה"אשם התורם"

צרמה לי הטענה, כאילו למדינה אחריות להתמשכות העבירות, בכך שהתרשלה בכך שלא התריעה בפני הנאשמים שהמס הנקוב בחשבוניות הפיקטיביות אותן קיזזו אינו משולם, וכך "במשך שנים הניחה לנאשמים לחשוב כי המע"מ ששילמו עבר למדינה". יש בכך היפוך היוצרות, שלא לומר יותר מכך. הנאשמים הונו את המדינה במשך שנים בכך שקיזזו מס תשומות תוך שימוש בחשבוניות אותן קנו מאחד "ג'לאל", אשר לא ביצע עימם כל עסקה. לא היתה לנאשמים כל סיבה להניח שסכום המס הנקוב בחשבוניות שולם - ואין מחלוקת כי הסכום בפועל לא שולם.

אכן נאמר במקורותינו, כי "לא עכברא גנב, אלא חורא גנב" (קידושין, נ"ו). הפתגם נועד להזהיר מפני הותרת פרצות במערכת, אותן ניתן לנצל - אך בודאי שלא נועד לשמש טענת הגנה למי שניצל את הפרצה. כשלונה של המערכת לזהות כי הנאשמים מקזזים חשבוניות פיקטיביות בודאי שאינו יכול לעמוד לזכותם של הנאשמים, אלא לחובתם - שכן כפי שכבר ציינתי למעלה, סיכויי התפיסה הנמוכים של מבצעי עבירות דומות מצדיק ענישה מחמירה, לשם ההרתעה.

דין והכרעה

לזכות הנאשם זקפתי הודאתו במיוחס לו. הנאשם הודה במיוחס לו עוד בחקירתו ויש בכך ללמד על הבנתו את הפסול שבמעשיו. כן זקפתי לזכותו את נסיבותיו האישיות והקריסה הכלכלית אליה נקלע, בין היתר בשל העבירות מושא האישום שלפני.

לחובת הנאשם זקפתי העובדה שחוב המס טרם שולם, ומכלך בחינה מדובר בחוב אבוד. פסיקה עקבית קובעת, כי הסרת מחדל, גם אם אינה פוטרת ממאסר, מהווה נסיבה משמעותית לקולא, בקביעת העונש בתוך המתחם. נסיבה זו נעדרת במקרה שלפני.

עוד זקפתי לחובת הנאשם העובדה שאין מדובר בהסתבכות ראשונה שלו עם החוק, שכן ריצה כבר מאסר בגין עבירה של הסעת שב"ח.

לאור האמור למעלה, אגזור על הנאשם עונש הנמצא במרכזו של מתחם העונש ההולם. לאור מצבו הכלכלי של הנאשם, אשית עליו קנס מתון.

לפיכך גוזר על הנאשמים את העונשים הבאים:

נאשמת מס' 1

קנס בסך 100,000 ש"ח. הסכום ישולם עד ליום 1.1.2017.

נאשם מס' 2

עמוד 4

- א. עשרים חודשי מאסר בפועל. תחילת ריצוי העונש ביום 6.9.15.
- ב. ששה חודשי מאסר, אותו לא ירצה אלא אם יעבור עבירה על חוק מס ערך מוסף או פקודת מס הכנסה שהיא פשע, תוך שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר.
- ג. שלושה חודשי מאסר, אותו לא ירצה אלא אם יעבור עבירה על חוק מס ערך מוסף או פקודת מס הכנסה שהיא פשע, תוך שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר.
- ד. קנס בסך 30,000 ש"ח או שלושה חודשי מאסר תמורתו. הקנס יחולק לעשרה תשלומים. תשלום ראשון ישולם עד ליום 6.9.15 ויתר התשלומים עד הראשון בחודשים שלאחר מכן.
- הנאשם יתאם כניסתו למאסר עם ענף אבחון ומיון של שירות בתי הסוהר בטלפונים 08-9787336 או 08-9787377. ככל שלא יקבל הנאשם הנחיה אחרת, עליו להתייצב עד השעה 9:00 במתקן המעצר במגרש הרוסים בירושלים עם תעודה מזהה והעתק גזר הדין.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים תוך 45 יום.

ניתן היום, כ"ה תמוז תשע"ה, 12 יולי 2015, במעמד הצדדים.